

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	29701 Державна служба
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29701
Назва ОП	Державна служба
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Орел Марія Григорівна, Мальонкіна Інна Сергіївна, Медвідь Вікторія Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.04.2020 р. – 29.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/ep/ep_mag_pdf/Звіт%20СО%20система%20НАЗЯВО.pdf

Програма візиту експертної групи http://www.dgma.donetsk.ua/docs/news/2020/ekspert_program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Проектування (розгляд, затвердження, перегляд) ОП процедурно визначені. Підтверджується залучення стейкхолдерів до удосконалення ОП та активна співпраця з ними. Проте, окремі пропозиції залишаються не врахованими (визначення унікальності, наповнення програми правовими компонентами. ОП розроблено з врахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО. Спостерігається неузгодженість робочих програм дисциплін та ОП. Експертної групою рекомендовано переглянути наповнення ПРН освітньої програми, освітніми компонентами, розподілом нормативних та вибіркових навчальних дисциплін. Відсутність денної форми навчання не дозволяє повною мірою оцінити якість навчання та організацію освітнього процесу за ОП. Рекомендовано розширення напрямів співпраці за міжнародними договорами. Укладання договорів із конкретним змістом щодо академічної мобільності. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів у кредитах відповідає вимогам законодавства. Серед удосконалення механізмів формування індивідуальної траєкторії навчання рекомендовано відійти від блокового вибору дисциплін. Потребують перегляду вибіркові освітні компоненти. Експертами надано рекомендації розширити сферу набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), за рахунок організації тематичних тренінгів-практикумів, та впровадження тематики комплексних дипломних (магістерських) роботи. Розробити процедуру врахування значення, складності, ступеня засвоєння матеріалу здобувачами при співвідношенні самостійної та аудиторної роботи. Правила прийому на навчання за освітньою програмою не повною мірою враховують особливості самої освітньої програми. Водночас заявлена готовність з боку ЗВО щодо невідкладного перегляду змісту та структури ОП дозволяють стверджувати, що дані недоліки можуть бути усунуті в одиниці строк. Загалом на даній освітній програмі форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. В той же час є потреба підвищення наукової активності здобувачів та забезпечення науково-дослідної складової підготовки. Рекомендуємо перегляд Положення про заміщення посад науково-педагогічних працівників з встановленням чіткої диференціації критеріїв розмежування професійного рівня в межах окремих посад. Розширити сферу залучених фахівців-практиків до освітнього процесу. Освітнє середовище та матеріальні ресурси відповідає рівню В. Інформація щодо здійснення акредитаційної експертизи освітньої програми групою експертів у форматі онлайн зустрічі, була розміщена (оприлюднена) відповідно до термінів на веб-сайті ДДМА а також була розміщена програма роботи експертної групи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) В академії в достатньому обсязі є обладнання та комп'ютерна техніка, яка необхідна для реалізації ОП, в наявності ліцензійне програмне забезпечення; 2) Розробка, обговорення та перегляд ОП процедурно визначена та регламентована внутрішніми нормативним документами; 3) Організація систематичного анкетування здобувачів вищої освіти з метою її удосконалення; 4) ОП надає можливості здобувачам вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. 5) Випускова кафедра сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок soft-skills. 6) Регламентована процедура розподілу частки самостійної роботи в навантаженні здобувача; 7) Досить чітко сформовані правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, неформальної освіти, під час академічної мобільності, що регламентовані Положеннями. 8) Організація освітнього процесу студентів заочної форми здійснюється здебільшого з використанням систем дистанційного навчання Moodle DDMA; 11) Інформація про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання на ОП надається здобувачам вичерпно, переважно через пояснення викладачів або у системі дистанційного навчання Moodle DDMA, робочі програми, навчальні плани є у вільному доступі на сайті; 12) Загалом, методи та форми навчання, які використовуються викладачами на даній ОП, дозволяють досягати переважної більшості програмних результатів; 13) Здобувачі вищої освіти підтвердили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими і викладаються у системі дистанційного навчання Moodle DDMA; 14) Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими; 15) Систематичне стажування викладачів кафедри в інших ЗВО, науково-дослідних установах та ЦППК. 15) В академії поширене заохочення шляхом вручення грамот, подяк, медалей. 16) МТР щодо забезпечення освітнього середовища загалом мають потенціал щодо задоволення потреб та інтересів здобувачів, приміщення обладнані для якісної організації та здійснення освітнього процесу, самостійної підготовки та відпочинку здобувачів; 17) Ресурси, необхідні для навчання та викладання та здійснення наукової діяльності в межах ОП, знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для всіх учасників освітнього процесу; 18) Усі учасники освітнього процесу продемонстрували високий рівень взаємоповаги, обізнаності та дотримання правил, у цьому можна було пересвідчитися на відеоконференції під час інтерв'ю. 19) Інформація щодо здійснення акредитаційної експертизи освітньої програми групою експертів у форматі онлайн зустрічі, була розміщена (оприлюднена) відповідно до термінів на веб-сайті ДДМА а також була розміщена програма роботи експертної групи.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Прослідковується неузгодженість мети (фокусу) ОП, зазначеної у відомостях самооцінювання, предметній області. 2) Досить великий діапазон та широкий профіль ОП; 3) Спостерігається неузгодженість внутрішніх документів організації освітнього процесу за змістом, процедурою, датами затвердження; 4) Часткове врахування дійсно пропозицій здобувачів вищої освіти та академічної спільноти; 5) Пасивна участь студентського самоврядування в процесі розробки та перегляду ОП на факультеті; 6) ПРН не чітко визначають унікальність ОП; 7) Наявність контингенту студентів тільки заочної форми навчання; 8) Часткова невідповідність ПРН в ОП с ПРН в робочих програмах дисциплін; 9) Некоректні назва дисциплін; 10) Не дотримання вимог нормативних документів ЗВО щодо визначення та забезпечення форми навчання; 11) Відсутність дат та № протоколів в навчальних планах, часткове

оприлюднення їх на сайті; 12) Відсутність дослідницького компоненту у структурі ОК та ПРН; 13) Забезпечення блокової вибірковості; 14) Співвідношення між аудиторною та самостійною роботою здійснюється робочою групою з розробки та вдосконалення ОП без врахування значення навчальної дисципліни для професійної підготовки, рівня її складності, ступеня засвоєння матеріалу здобувачами при співвідношенні самостійної та аудиторної роботи; 15) Правила прийому на навчання хоч і викладені інформативно і повною мірою, але не достатньою мірою структуровані, є складні для оперативного пошуку, оскільки інформація викладена у різних документах. 16) Експертна група рекомендує систематизувати всю інформацію для спеціальності щодо вступу на єдиному інформаційному джерелі. 17) В ході аналізу експертної групи особливостей ОП, її програмних результатів навчання – виявлено недостатню відповідність із змістом вимог знань до вступників. 18) Хоч і є позитивною практикою функціонування Положення про порядок визнання в ДДМА результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але процедура є складною у практичному виконанні, і як результат не користується попитом серед здобувачів. 19) Помічено низьку наукову активність студентів і відсутність зацікавленості здобувачів до наукової діяльності. 20) Навчальний план підготовки за другим магістерським рівнем має обов'язково передбачати науково-дослідну складову підготовки (загально фундаментальну, фундаментальну наукову підготовку зі спеціальності та теми наукових досліджень або підготовку магістерського дослідження). 21) Відсутність залучених практиків до освітнього процесу; 22) Положення про заміщення посад науково-педагогічних працівників не диференційовані критерії розмежування професійного рівня в межах окремих посад: професор, доцент, асистент; завідувач, декан; 23) Замала активність викладачів у міжнародних обмінах, проходженні міжнародних стажувань; 24) Є потреба в оновленні та доповненні саме навчально-методичного забезпечення ОП “Державна служба”, про що свідчить аналіз наповнення на платформі Moodle DDMA та на сайту бібліотеки;

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ознайомившись з документами ЗВО, а саме Концепцією стратегічного розвитку ДДМА на 2010-2020 рр. (від 29 грудня 2009 р., перероблено та доповнено рішенням ВР від 24.12.2015 протокол № 4), що розміщена у вільному доступі на сайті (<https://cutt.ly/RyWec3C>), експертна група вважає, що цілі ОП в більшій мірі корелюють з місією ЗВО в напрямі «формування цивільних та моральних якостей особистості в умовах інтеграції в світове середовище». У відомостях самооцінювання мета ОП сфокусована на «застосування під час навчання положень і методів гуманітарних та економічних наук, менеджменту, права, теорії та механізмів державного управління та місцевого самоврядування за невизначеності умов і необхідності врахування всього комплексу професійних та етичних вимог до державних службовців та посадових ОМС». Проте, по-перше, у експертної групи виникли питання щодо відповідності Стратегічного документу (2010 р. із змінами 2015 р.) викликам сьогодення, інтеграції у світовий простір, інтернаціоналізації вищої освіти. Під час спілкування з адміністрацією ЗВО, було з'ясовано, що перегляд та розробка нового формату документу заплановано на цей рік. Спілкування із керівництвом ЗВО дозволило визначити зв'язок між ОП та стратегічними напрямками розвитку університету. По-друге, прослідковується неузгодженість мети (фокусу) ОП, зазначеної у відомостях самооцінювання, предметній області. Експерти під час ознайомлення з ОП та після спілкування з гарантом, дійшли висновку, про занадто великий діапазон та широкий профіль ОП. В академії в достатньому обсязі є обладнання та комп'ютерна техніка, яка необхідна для реалізації ОП, в наявності ліцензійне програмне забезпечення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Розробка та перегляд ОП формалізовано. В Положенні ДДМА (<https://cutt.ly/myWesBz>) про порядок розроблення та реалізації освітніх програм, ВР від 26.06.2019 р. (протокол № 13) та Положенні про організацію освітнього процесу, ВР ДДМА від 26.09.2019 р. (протокол №2) (<https://cutt.ly/ryWejFf>), чітко визначена процедура розробки, обговорення та перегляду ОП. Після ретельного ознайомлення з означеними документами, експертами надано рекомендації більш ґрунтовно підходити до узгодження внутрішніх документів між собою. Так, в Положенні про організацію освітнього процесу обов'язковим етапом погодження програми є навчальний відділ, в Положення про порядок розроблення та реалізації освітніх програм – методична рада. ОП розроблено в 2018 р., через рік проведено її повторне обговорення. Процедуру оформлено протоколами, листами змін та погоджень. В листі погодженні ОП узгоджено з методичною радою спеціальності. Однак, експертна група відмітила, що Положення про порядок

розроблення та реалізації ОП та ОП у новій (переглянутій) редакції затверджені під одним протоколом ВР, проте на один день раніше (ОП затверджена рішенням ВР академії від 27.06.2019 р., протокол № 13). В відомостях самооцінювання зазначено, що цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб таких категорій представників: здобувачів вищої освіти (анкетування), роботодавців (рецензування) та академічної спільноти (спільне узгодження на навчально-методичній раді факультету економіки та менеджменту). Так, вивчення результатів анкетування, свідчить про часткове врахування пропозиції здобувачів вищої освіти. За результатами анкетування, більшість здобувачів наполягає на необхідності збільшення ОК, що забезпечують правові аспекти діяльності ДС, не тільки у вибірковому блоці дисциплін (спецкурсах), а й у інших освітніх компонентах. ОП. Вивчення ПРН, передбачених ОП та ОК дозволяє, в більшості визначити її економічний фокус. В протоколі засідання робочої групи з удосконалення ОП (протокол № 1 від 25.06.2019 р.) представники академічної спільноти факультету наголошують на необхідності уточнення особливостей унікальності ОП та введення підсумкової форми атестації у формі захисту магістерської роботи. Пропозиція врахована частково: відповіді, за якими ПРН визначається унікальність ОП, під час спілкування із гранатом та адміністрацією ЗВО, експерти не отримали. Так, гарант ОП зазначила, що унікальність ОП полягає у формуванні взаємозв'язку всіх організаційних процесів АТР на рівні державних службовців та ОМС, впроваджені в навчальний процес дисципліни «Адміністративна реформа та проблеми політики місцевого самоврядування». Експерти, під час спільних консультацій, одногосно зазначили, необхідність коригування назви навчальної дисципліни та точнішого визначення унікальних ПРН в ОП. Експерти відмітили пасивну участь у процедурі розробки та перегляду ОП представників студентського самоврядування факультету. Під час спілкування із стейкхолдерами, встановлено, що дійсно рецензування ОП відбувалось.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В ВС зазначено, що впровадженню ОП передували ретельний аналіз та анкетування стейкхолдерів, було проведено соціологічне дослідження необхідності впровадження ОП. Під час спілкування з гарантом програми, експерти отримали наступне пояснення: «ОП було розроблено за консультуванням з представники ДОДА, соціологічне опитування було ініційовано ОДА». ОП враховує тенденції розвитку спеціальності та розвитку ринку праці (зміст ОП розроблено з урахуванням зростання кількості вакантних посад на державну службу в Україні та Донецькому регіоні, зокрема). Як зазначила Костюніна Ю.О., заступник голови ДОДА, в регіоні є потреба в підготовки та перепідготовки ДС та представників ОМС. Наразі, в Донецькому регіоні відсутній ЦППК працівників органів державної влади, ОМС. Враховуючи реформу територіально-адміністративного устрою країни, випускники даної ОП матимуть попит на ринку праці. Регіональний контекст ОП визначається промисловою спеціалізацією регіону. Так, наприклад в дисципліні «Галузева і регіональна політика держави» основний акцент при формуванні ПРН зроблено на промислову політику, ресурсоефективність, сферу модернізації промисловості. Однак, дисципліна забезпечує формування вибіркового освітніх компонент, що не дозволяє сформувати в загальному контингенті здобувачів регіональної специфікації ОП. Індивідуальні завдання, курсові роботи та в перспективі магістерська робота, виконуються на місцевому аналітико-факторологічному матеріалі. Слід, відзначити, що підготовка за ОП відбувається тільки за з/ф навчання, серед перспектив ЗВО в цьому році планує зробити набір на д/ф навчання. Проте, нормативними документами ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу, ВР ДДМА від 26.09.2019 р. (протокол №2) (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf), встановлені необхідні умови відкриття з/ф навчання: «1) ОП має акредитована за відповідною спеціальністю і рівнем вищої освіти; 2) є денна форма навчання з цієї спеціальності; та інш.». Експертами відзначено недотримання умов внутрішніх документів та регламентів. Під час спілкування з гарантом з'ясовано, що планувалось спочатку апробувати програму за заочною формою навчання, контингент, якої здебільшого працює у сфері публічного управління. Зробити за потреби коригування ОП, почути думку здобувачів за заочною формою. Як зазначила гарант програми, при розробці ОП використовувався вітчизняний досвід підготовки, зокрема проектна група ретельно вивчила ОП другого рівня вищої освіти НАДУ при Президентові України, НУБіП та низьку бакалаврських ОП. Також під час розроблення ОП вивчено досвід іноземних університетів щодо підготовки магістрів ПУА за програмами (Вроцлавський та Лодзький університети). Академічна мобільність наразі є малоактивною, закордонні стажування пройшли три викладачі ОП та жоден зі студентів. Експертною групою було рекомендовано розширення напрямів співпраці за міжнародними договорами. Укладання договорів із конкретним змістом щодо академічної мобільності

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» не затверджений. Освітня програма розміщена на сайті університету (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/op/2020/281%20ОП%20281%20ДС%20mag_2018_2.pdf). Програмні результати ОП відповідають дискрипторам 8 рівня Національної рамкової кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня. При ознайомленні з ОП, експерти відмітили багато неточностей. Наприклад, «орієнтація ОП бакалавра», «реалізується в активному дослідницькому середовищі», дати узгодження. ОП має структурно-логічну схему. Однак,

розглядаючи робочі програми, тематичний зміст в розрізі дисциплін, експертна група відзначила певні зауваження. Наприклад, навчальна дисципліна «Державна та національна безпека», передумовами вивчення зазначає такі курси чи модулі, як «Основи економічної теорії», «Сучасні економічні теорії». Також викликає сумнів саме забезпечення таких програмних результатів навчання в робочій програмі, як «здатність ідентифікувати складові системи професійних етичних цінностей та установок, правових норм і використовувати їх в конкретних професійних ситуаціях, оцінювати власні дії; дискутувати щодо новітніх вимог до поведінки державного службовця в ході історичного процесу та з огляду на особливості внутрішньої структури суспільства» або «здатність продемонструвати зміст теоретичних концепцій та правового визначення змісту поняття «державна служба в Україні»; концептуальні засади правового статусу державного службовця; конституційні основи побудови системи органів державної влади і місцевого самоврядування; основні етапи проходження державної служби в Україні; вміння використовувати отримані знання щодо державної служби в Україні на практиці» (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/ep/rob_pr/2402/%D0%A0%D0%9F_%D0%94%D0%9D%D0%91.pdf).

Експертами висловлено зауваження щодо надання більшої узгодженості програмних результатам ОП та безпосередньо робочим навчальним програма, їх кореляції та відповідності. Викладачі кафедри одразу внесли коригування та надали експертам скориговані варіанти робочих програми. Проте, на сайті ЗВО робочі програми залишились без змін. Потребують уточнення результати навчання, змістового наповнення та, безпосередньо, назви, такі дисципліни, як «Порівняльний аналіз систем публічного управління» (4,0 кредити ECTS, циклу загальної підготовки); «Методи обґрунтування адміністративних рішень, адміністративний та фінансовий аудит» (5,0 кредитів ECTS), яка б мала складати три окремі навчальні дисципліни.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1) В академії в достатньому обсязі є обладнання та комп'ютерна техніка, яка необхідна для реалізації ОП, в наявності ліцензійне програмне забезпечення; 2) Розробка, обговорення та перегляд ОП процедурно визначена та регламентована внутрішніми нормативними документами; 3) Врахування пропозицій стейкхолдерів (роботодавців) щодо удосконалення змісту ОП. 4) Запроваджено процедуру щорічного перегляду ОП з врахування зовнішніх та внутрішніх викликів. 5) Процес розробки ОП здійснювався з урахуванням запитів ринку праці (є документальні підтвердження запитів ринку праці); 6) Організація систематичного анкетування здобувачів вищої освіти з метою її удосконалення; 7) ОП розроблена з урахуванням регіонального та галузевого контексту, досвіду вітчизняних та закордонних університетів; 8) ОП має структурно-логічну схему.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1) Є неузгодженість мети (фокусу) ОП, зазначеної у ВС, предметній області. 2) Досить великий діапазон та широкий профіль ОП; 3) Спостерігається неузгодженість внутрішніх документів організації освітнього процесу за змістом, процедурою, датами затвердження; 4) Часткове врахування дійсно цінних пропозицій здобувачів вищої освіти та академічної спільноти; 5) Пасивна участь студентського самоврядування в процесі розробки та перегляду ОП на факультеті; 6) ПРН не чітко визначають унікальність ОП; 7) Наявність контингенту студентів тільки заочної форми навчання; 8) Часткова невідповідність ПРН в ОП с ПРН в робочих програмах дисциплін; 9) Некоректні назва дисциплін та незрозумілі ПРН «Порівняльний аналіз систем публічного управління (4,0 кредити ECTS), «Методи обґрунтування адміністративних рішень, адміністративний та фінансовий аудит» (5,0 кредитів ECTS); 10) Не дотримання вимог нормативних документів ЗВО щодо визначення та забезпечення форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Проектування (розгляд, затвердження, перегляд) ОП процедурно визначені. Підтверджується залучення стейкхолдерів до удосконалення ОП та активна співпраця з ними. Проте, окремі пропозиції залишаються не врахованими (визначення унікальності, наповнення програми правовими компонентами. ОП розроблено з врахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО. Спостерігається неузгодженість робочих програм дисциплін та ОП. Експертної групою рекомендовано перегляд наповнення ПРН освітньої програми, освітніми компонентами, розподілом нормативних та вибіркового навчальних дисциплін. Відсутність денної форми навчання не дозволяє повною мірою оцінити якість навчання та організацію освітнього процесу за ОП. Рекомендовано розширення напрямів співпраці за міжнародними договорами. Укладання договорів із конкретним змістом щодо академічної мобільності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП (у кредитах Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи) відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти і становить 90 кредитів. Обсяг вибіркового дисципліни складає 29,4% від загального обсягу (26,5 кредити ЄКТС). Це наочно відображено в ОП, навчальному плані ОП «Державна служба» 281 «Публічне управління та адміністрування». В матеріалах відомостей про самооцінювання надано два навчальні плани (денної та заочної форм навчання), які не містять інформацію про дати затвердження. Необхідно, відмітити, що на окремій вкладці сайту академії – «обговорення проєктів навчальних планів», на час акредитації, вже було оприлюднено навчальні плани на 2020-2021 рр. в розрізі всіх спеціальностей, окрім 3 спеціальностей, в тому числі відсутній план за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». На прохання надати затверджені навчальні плани, гарантом було вислано навчальні плани з печатками, підписами, також без номеру протоколів та дат затвердження.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має структурований навчальний план за семестрами /роками навчання у контексті загального часу навчання. Необхідно зазначити, що ОП логічно побудована та сформована на основі компетентного підходу. Курсова робота, практична підготовка віддзеркалюють загальні та спеціальні результати навчання відповідно до цілей ОП. Зміст ОП складається із дисциплін нормативного блоку (дисципліни загального циклу та дисципліни спеціального (фахового) циклу підготовки) та вибіркового блоку, що відповідає регламентації Положення «Про організацію освітнього процесу», затвердженого ВР ДДМА від 26.09.2019 р. (протокол №2) (<https://cutt.ly/JyWwzoV>). Вибіркова частина також поділяється на два блоки: цикл загальної підготовки та професійної. Кожний з блоків складається з 6 дисциплін, на вибір яких студент може обрати три з кожного блоку. ОП не містить додатку з анотаціями (описами) освітніх компонентів, проте експертна група переконалась, що анотації та змістовне наповнення всіх дисциплін викладені на сторінці відповідної дисципліни в Moodle, доступ до якої вимагає введення логіну та паролю та на сайті академії. Вибірковість забезпечується вибором однієї з двох дисциплін за освітніми компонентами. Взаємозв'язок «ПРН-освітні компоненти» наведено в ОП, що дозволяє забезпечити принцип “fitness for purpose” та дозволяє з'ясувати, що кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми. Національна рамкова кваліфікація на 8 рівні визначає необхідність набуття здобувачем здатності до розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. Саме формування дослідницького компоненту у здобувачів ОП (набору 2018 р.) викликає сумніви. Форма атестації ОП 2018 р. – атестаційний екзамен. Експертам не вдалось визначити дослідницькі компоненти у структурі ОК та ПРН. Слід відзначити, що навчальний план містять позицію: «Професійна кваліфікація: 2419.3 Професіонали державної служби; 1229 Керівники інших основних підрозділів». Слід зазначити, що надана ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації, на відміну від ОП з підготовки фахівців для регульованих професій.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

В цілому нормативний зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Аналіз навчальних програм дисциплін, розміщених на сайті кафедри, в більшості свідчить про зв'язок дисциплін із спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Окрім, дисципліни «Адміністративний менеджмент» (6,0 кредитів ЄКТС), яка формує іншу предметну область (спеціальність). Гарантом ОП пояснена ситуація щодо необхідності впровадження в навчальному процесі дисципліни, на основі вивчення потреби посадових осіб та представників ОМС в нестачі фахових знань. Експертами надано рекомендації, що найменше перенесення означеної компоненти до блоку вибіркового. А дисципліну «Правове забезпечення публічного управління» - навпаки до блоку нормативних, формуючих ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни. У відомостях самооцінювання і навчальних планах обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів визначений у

кількості 29,4% від загального обсягу (26,5 кредити ЄКТС), що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту». На сайті ДДМА є затверджене Положення «Про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркової дисципліни у ДДМА», затверджене рішенням ВР від 26.12.2019 р. (протокол № 5) (<https://cutt.ly/yuWwb2f>). В ОП вибіркова частина ОП поділяється на два блоки: цикл загальної підготовки та професійної. Кожний з блоків складається з 6 дисциплін, на вибір яких студент може обрати три з кожного блоку. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, не менше 3 кредитів ЄКТС. Вибірковість забезпечується за вибором – одну з двох дисциплін за освітніми компонентами. В Положенні зазначається, що для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти вивчення вибіркової дисципліни починається з першого навчального року (з третього навчального тижня першого семестру). Також в Положенні про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркової дисципліни у ДДМА, зазначено, що здобувачі вищої освіти мають право обрати навчальні дисципліни з вибіркової складової навчального плану відповідної ОП, за якою він навчається, або будь-які дисципліни з навчальних планів за іншими ОП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному – осінньому або весняному семестрі. Проте, фактів такого вибору на цій ОП не було зафіксовано, та залишилось незрозуміло, яким чином студенти мають можливість ознайомитись з такими освітніми компонентами. Також, слід зазначити, що окрім нормативної складової вивчення дисципліни «Ділове та академічне письмо іноземною мовою», у переліку вибіркової складової є «Іноземна мова-частина 1» та «Іноземна мова-частина 2». Незрозумілим залишається питання, як студент може обрати «Іноземна мова – частина 2», не обравши «Іноземна мова-частина 1». Спілкуючись із студентами 1-2 курсів магістерської ОП, встановлено, що студенти володіють інформацією щодо можливості вибору навчальних дисциплін, ознайомлені з переліком та освітніми компонентами. Зазначають, що ознайомитись із інформацією вони можуть або на сторінці кафедри сайту академії або в середовищі Moodle. Відмітили, що процедуру вибору регулює деканат. Студенти мають право індивідуального обрання об'єктів практичної підготовки, тем курсової роботи та кваліфікаційної роботи магістра. Спілкування із студентами першого курсу магістратури, дозволило встановити, що студенти на час акредитації ще не були ознайомлені з переліком рекомендованих тем магістерського дослідження. Фактів визнання та зарахування результатів навчання та вибіркової дисципліни, які прослухані в іншому закладі вищої освіти, але не передбачені навчальним планом відповідної ОП в академії, перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На сайті академії відсутній уніфікований документ, який регламентує організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти всіх рівнів та спеціальностей. ОП передбачає проходження здобувачами таких практик: адміністративно-управлінської практики (2018 р. набору - 3 кредити ЄКТС) та поєднання разом з переддипломною (2019 р. набору – 3,0), у зв'язку із зміною форми атестації. Робочою програмою адміністративно-управлінської практики (затвердженій рішенням кафедри економіки підприємства від 27.08.2019 р., протокол № 13) визначено потенційні бази практики: органи державної влади, місцевого самоврядування, Центри: соціальних та гуманітарних досліджень; досліджень економічної політики; державного управління та місцевого самоврядування; досліджень національної безпеки та конфліктів; політичних досліджень; досліджень інформаційної політики. Під час спілкування із студентами, експерти дійшли до спільного висновку, що студенти розуміють мету практичної підготовки та визначають її змістовність та корисність. Позитивним є наявність договорів на бази практичного дослідження, визначення форм і методів співробітництва із стейкхолдерами. Так, серед баз практичного дослідження (наказ «Про направлення студентів на практику другого (магістерського) рівня (заочна форма)» № 08-6 від 21.02 2020 р.) є: Управління культури і туризму ДОДА, Управління з гуманітарних питань Краматорської міської ради, ГУ Державної податкової служби у Донецькій області, Відділ охорони здоров'я Краматорської міської ради та інш. Для слухачів заочної форми навчання передбачена практика на робочому місці. Звіт з практики здобувач вищої освіти захищає (із диференційованою оцінкою) у встановлений Академією термін перед комісією, визначеною кафедрою (не менше 3-х осіб, в т.ч. керівник практики від Академії).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Кафедра економіки підприємства ДДМА має свою політику стосовно розвитку soft-skills у своїх здобувачів. Так, в відомостях самооцінювання зазначається, що головна ціль програми полягає «у підготовки фахівців із стійкими морально-етичними принципами і розвиненими соціальними навичками». Гарант програми зазначила, що окремих дисциплін вони не вводили. Освітній процес побудовано на використанні ситуаційних завдань, які в більшості випадків орієнтовані на вирішення комплексних складних задач. Семінарські заняття проводяться у формі керованої дискусії, що дозволяє здобувачам відстоювати свою власну точку зору, вибудовувати та обґрунтовувати рішення. Також, необхідно зазначити, що ОП вміщує вибірково дисципліну «Управління конфліктами в сфері надання адміністративних послуг» (3,5 кредитів ЄКТС), яка складається з таких змістовних модулів: «Публічний службовець: професіоналізм, культура, професійна діяльність», «Ділове спілкування, як складова комунікативної діяльності в публічному управлінні», «Зміст конфліктів в державному управлінні». Під час вивчення дисципліни студенти виконують практичні вправи з розв'язання конфліктів, управління конфліктами, визначають основні канали комунікації державного службовця. Також в ОП є дисципліна «Самоменеджмент та особиста тактика державного службовця». Однак, обидві дисципліни включені до вибіркової складової. В відомостях самооцінювання зазначається, що кафедрою організуються гостьові лекції для здобувачів та викладачів. Наприклад, професором департаменту менеджменту Коїмбрської бізнес школи (Португалія), доктором економічних наук Франциско Рібейро Рамосом прочитано лекцію на тему «Як публікуватися у престижних

міжнародних журналах»; «Реформація. Успіх Європи і шанс для України». Під час освітнього процесу долучались до викладання спеціалісти Краматорського міського Центру зайнятості». Експертами надано рекомендації розширити сферу набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), за рахунок організації тематичних тренінгів-практикумів, та впровадження тематики комплексних дипломних (магістерських) роботи.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Положення «Про організацію освітнього процесу», затвердженого ВР ДДМА від 26.09.2019 р. (протокол №2) (<https://cutt.ly/6yWwW3K>). регламентує співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Так, В Положенні зазначається, що навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше ніж 1/3 та не більше ніж 2/3 від загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. При цьому самостійна робота студента перестає бути допоміжним, другорядним видом навчальної роботи, на самостійне вивчення студентом можуть вноситися цілі теми і розділи дисципліни, що не розглядаються на аудиторних заняттях. Спілкування із завідувачем кафедри Рековою Н.Ю. дозволило встановити, що співвідношення обсягів аудиторної та самостійної роботи обґрунтовується робочою групою з розробки та вдосконалення ОП та подається на розгляд кафедри. Під час спілкування із студентами, фактів опитування здобувачів щодо оцінки яким має бути обсяг самостійної роботи, необхідний здобувачеві для належного опанування дисциплін не виявлено. На заочній формі навчання частка контактних годин складає 29,5%, однак їхня кількість розподіляється між настановчою сесією (тривалість настановних та екзаменаційних сесій визначається з урахуванням регламентації оплачуваної відпустки на навчання у КЗпП), та консультаційними днями по суботах

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За заявленою ОП не передбачено здійснення підготовки здобувачів за дуальною формою освіти. В Положенні «Про організацію освітнього процесу», затвердженого ВР ДДМА від 26.09.2019 р. (протокол №2) (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf.) дуальна форма навчання передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1) «ПРН-освітні компоненти», що наведено в ОП дозволяють забезпечити принцип “fitness for purpose” та дозволяє з'ясувати, що кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми; 2) ОП надає можливість здобувачам вищої освіти сформулювати індивідуальну освітню траєкторію. Студенти мають можливість ознайомитись із блоками вибіркового дисциплін на електронній платформі або на сайті кафедри. 3) Випускова кафедра сприяє набуттю здобувачами вищої соціальних навичок soft-skills. 4) Позитивним є наявність договорів на бази практичного дослідження, визначення форм і методів співробітництва із стейкхолдерами. 5) Регламентована процедура розподілу частки самостійної роботи в навантаженні здобувача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1) Відсутність дат та № протоколів в навчальних планах, часткове оприлюднення їх на сайті; 2) Відсутність дослідницького компоненту у структурі ОК та ПРН; 3) Забезпечення блокової вибіркової; 3) Співвідношення між аудиторною та самостійною роботою здійснюється робочою групою з розробки та вдосконалення ОП без врахування значення навчальної дисципліни для професійної підготовки, рівня її складності, ступеня засвоєння матеріалу здобувачами при співвідношенні самостійної та аудиторної роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства. Серед удосконалення механізмів формування індивідуальної траєкторії навчання рекомендовано відійти від блокового вибору дисциплін. Потребують перегляду вибіркові освітні компоненти. Експертами надано рекомендації розширити сферу набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), за рахунок організації тематичних тренінгів-практикумів, та впровадження тематики комплексних дипломних (магістерських) роботи. Розробити процедуру врахування значення, складності, ступеня засвоєння матеріалу здобувачами при співвідношенні самостійної та аудиторної роботи.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Особливості прийому на навчання до ДДМА за ОП підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» визначаються Порядком прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування галузі знань «Публічне управління та адміністрування», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року № 789. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/789-2009-%D0%BF>). А у Правилах прийому до Донбаської державної машинобудівної академії в 2020 році (<https://cutt.ly/cynrGee>) регламентуються додаткові особливості щодо подачі документів, конкурсного відбору, його організація та проведення. На сайті закладу, у вигляді пам'ятки є «Інформація для абітурієнтів 2020 року, які вступають на навчання до ДДМА на ступінь магістр» (<https://cutt.ly/LynuqWG>), де лаконічно викладені дані про необхідний комплект документів до вступу і строки вступної кампанії. Експертній групі у ході акредитації була надана Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання магістерським рівнем вищої освіти (<https://cutt.ly/Јупуа6К>), але публікація її на сайті відбулась після проведення акредитації за рекомендацією експертної групи. Правила прийому на навчання хоч і викладені інформативно і повною мірою, але не достатньою мірою структуровані, є складність для оперативного пошуку, оскільки інформація викладена у різних документах. Також, діє Положення про приймальну комісію ДДМА (<https://cutt.ly/iyWgpuz>), яке регулює важливі питання забезпечення інформування вступників, їх батьків та громадськості з усіх питань вступу до ДДМА, організації прийому заяв та документів, прийняття рішення про допуск вступників до участі в конкурсі (до участі у вступних випробуваннях), організації і проведення консультацій з питань вступу на навчання та вибору спеціальності, що найбільш відповідає здібностям, нахилам і рівню підготовки вступників, організації та контролю діяльності технічних, інформаційних і побутових служб щодо створення умов для проведення вступної кампанії; забезпечення оприлюднення на веб-сайті ДДМА цього Положення, Правил прийому та інших документів, передбачених законодавством; прийняття рішення про зарахування вступників за формами навчання і джерелами фінансування. Загалом, правила прийому на навчання за ОП не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією магістерською освітньою програмою, є у публічному доступі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У затвердженій постанові Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року № 789. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/789-2009-%D0%BF>) стверджується, що програма вступних випробувань розробляється ЗВО. Таким чином, згідно з оприлюдненою Програмою фахового вступного випробування для вступу на навчання за магістерським рівнем вищої освіти 281«Публічне управління та адміністрування» ОП «Державна служба»(<https://cutt.ly/Јупуа6К>) сформовано зміст програмних вимог щодо знань вступників і наведено приклад білету фахового вступного випробування. В ході аналізу експертної групи особливостей освітньої програми, її програмних результатів навчання із змістом вимог знань вступників – виявлено недостатню відповідність. А саме не є фаховими знання вимоги з напрямку 1. Основи держави та права (правознавства) у частині «Загальна характеристика кримінального права. Поняття злочину, склад злочину. Види злочинів. Стадії скоєння злочину. Співучасть у злочині. Поняття, ознаки і підстави кримінальної відповідальності. Обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність. Види кримінальних покарань.»; напрямку 2. Основи економічних знань (економічна теорія та макроекономіка), у частині «Промисловий капітал: стадії кругообігу та функціональні форми. Основний капітал, його фізичне та моральне зношення, механізм відтворення. Амортизація та норма амортизації, амортизаційний фонд. Оборотної капітал, час та швидкість його обігу. Фактори обігу оборотного капіталу. Показники ефективності використання основного та оборотного капіталу. Рентабельність. Торговельний капітал та його функціональна структура. Позичковий капітал. Джерела позичкового капіталу. Позичковий відсоток та його норма. Роль відсоткової ставки. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту» Отже, правила

прийому на навчання за ОП не повною мірою враховують особливості самої освітньої програми та її предметну спрямованість.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДДМА досить чітко сформовані правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентовані Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ДДМА (<https://cutt.ly/8yni2b4>), а саме у Розділі 4 Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності та у Положенні про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у ДДМА (<https://cutt.ly/synoqz1>). Дані Положення охоплюють досить широкий спектр випадків щодо визнання і перезарахування здобувачів, а саме коли здобувачі: переводяться з інших ЗВО до ДДМА; навчаються у ДДМА за ривнями вищої освіти бакалавр, магістр і бажають перевестися з однієї освітньої програми на іншу в межах однієї галузі знань; переводяться з однієї форми навчання на іншу; бажають навчатися у ДДМА одночасно за декількома освітніми програмами, або одночасно у декількох вищих навчальних закладах; продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання; поновлюються на навчання після відрахування; вступають до ДДМА на навчання за освітнім ступенем бакалавр на 2-3 курс на базі диплома молодшого спеціаліста, у т.ч. за іншою спеціальністю; у випадках академічної мобільності. Проте, фактів визнання результатів навчання за цією ОП не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з Відомостями про самооцінювання освітньої програми, механізм визнання результатів неформальної освіти нормативно-правовою базою ДДМА не передбачений, але в ході зустрічей з адміністративним персоналом експертна група зясувала наявність у ДДМА відповідного положення, що регулює правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Таким чином, у ДДМА діє Положення про порядок визнання в Донбаській державній машинобудівній академії результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://cutt.ly/Нунрур1>). І має такі особливості у правилах визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП; Донбаська державна машинобудівна академія може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10 % від загального обсягу по конкретній ОП; для визнання результатів навчання у неформальній освіті створюється розпорядженням декана предметна комісія, яка згодом визначає метод оцінювання результатів навчання і забезпечує проведення і перевірку підсумкового контролю у вигляді екзамену з дисципліни. Загалом процедура є досить бюрократизованою, що частково не дозволяє здобувачам частіше і оперативніше користуватися перевагами даної можливості. Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на даній ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1) У ДДМА інформативно викладені Правила прийому на навчання, усі документи можна знайти у публічному доступі. 2) Досить чітко сформовані правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, що регламентовані Положеннями. Там конкретизований досить широкий спектр випадків щодо визнання і перезарахування результатів здобувачів. 3) Розроблено та уніфіковано на рівні академії Положення про порядок визнання в ДДМА результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що надає можливість студентам поєднувати для себе формальну та неформальну освіту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1) Правила прийому на навчання хоч і викладені інформативно і повною мірою, але не достатньою мірою структуровані, є складні для оперативного пошуку, оскільки інформація викладена у різних документах. 2) Експертна група рекомендує систематизувати всю інформацію для спеціальності щодо вступу на єдиному інформаційному джерелі. 3) В ході аналізу експертної групи особливостей освітньої програми, її програмних результатів навчання – виявлено недостатню відповідність із змістом вимог знань до вступників. А саме не є фаховими вимоги з деяких напрямків зазначених у звіті вище, тому рекомендуємо переглянути Програму фахового вступного випробування за даною спеціальністю. 4) Хоч і є позитивною практикою функціонування Положення про порядок визнання в ДДМА результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але процедура є складною у

практичному виконанні, і як результат не користується попитом серед здобувачів. 5) Експертна група рекомендує переглянути і спростити процедуру зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Наявність суттєвих недоліків, які свідчать про часткову невідповідність критерію: правила прийому на навчання за освітньою програмою не повною мірою враховують особливості самої освітньої програми. Водночас заявлена готовність з боку ЗВО щодо невідкладного перегляду змісту та структури ОП дозволяють стверджувати, що дані недоліки можуть бути усунуті в однорічний строк.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час вивчення форм та методів навчання і викладання, представлених у таблиці з Матриці відповідностей (додаток до Відомостей), було виявлено досить широкий спектр форм навчання. Оскільки за даною ОП діє лише заочна форма навчання організація освітнього процесу здійснюється здебільшого з використанням систем дистанційного навчання та контактних аудиторних годин по суботах. За результатами зустрічей зі здобувачами та викладачами оптимальним і зручним інструментом є використання системи Moodle DDMA. Таким чином, у ДДМА було розроблені Положення про організацію освітнього процесу за заочно-дистанційною формою з використанням системи дистанційного навчання Moodle DDMA у Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/nynagoP>) та Положення про навчальний дистанційний курс і організацію освітнього процесу за заочною (заочно-дистанційною) формою в системі Moodle DDMA у Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/rynaaOq>). Це показує акценти, що в пріоритеті під час організації освітнього процесу в ДДМА застосування студентами програмних засобів і навчально-методичних ресурсів системи дистанційного навчання Moodle DDMA під час самостійного опрацювання ними навчального матеріалу дисциплін та для різних форм контролю. Загалом, під час зустрічей, встановлено, що зазначені у таблиці з Матриці відповідностей форми та методи навчання і викладання, реалізуються в освітньому процесі: мультимедійні лекції, практичні заняття з розв'язання задач з використанням інформаційних технологій та автоматизованих програмних продуктів, практичні заняття з використанням керованих дискусій, кейс-технологій, круглі столи (дискусії), інтерактивні лекції. У такій організованій структурі освітнього процесу студентоцентризований підхід прослідковується у розрізі постійної підтримки викладачів студентів, можливості консультацій з ними за допомогою механізмів дистанційного навчання та зв'язку. У той же час, є прояв парадигми "студент-як-об'єкт", оскільки вибір дисциплін навчання здійснюється не за окремими освітніми компонентами різних напрямів, які б дозволили здобувачеві вибудовувати реальну індивідуальну освітню траєкторію, а за сформованими блоками дисциплін (<https://cutt.ly/zyQwWfR>). Загалом, методи та форми навчання, які використовуються викладачами на даній ОП, дозволяють досягати переважної більшості програмних результатів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі зі студентами було виявлено, що інформацію про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання на освітній програмі надається здобувачам переважно через пояснення викладачів, сайт кафедри або у системі дистанційного навчання Moodle DDMA. Також, студенти мають можливість ознайомитися з каталогами обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів (робочими програмами) та програмними результатами навчання, які є у вільному доступі на сайті (<http://www.dgma.donetsk.ua/magistr-z-derzhavnoyi-sluzhbi.html>). Силабусів поки що немає, але на зустрічі з академічним та адміністративним персоналом було повідомлено, що у планах розробити силабуси і зараз на базі всього навчального складу створюється єдиний шаблон та необхідне методичне забезпечення для силабусів і тому, з вересня уже вони будуть у вільному доступі для здобувачів. Можливо, в ДДМА є необхідність доопрацювати форму силабусу, тому що ознайомлення з Положенням про організацію освітнього процесу (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_організацію_освітнього_2.pdf) свідчить про розроблену структуру силабусу. Як зазначено в Положенні «силабус складається аналогічно робочій навчальній програмі і проходить такі ж етапи розгляду та затвердження. Основними розділами силабусу є: титульна сторінка з назвою ЗВО, кредити та кількість годин (кредитів ECTS), мова навчання, статус дисципліни, форма навчання; опис навчальної дисципліни; мета і завдання дисципліни; тематичний план з розподілом навчального часу за темами,

видами занять, контролем знань; перелік практичних, семінарських, лабораторних занять, індивідуальних і контрольних завдань; перелік навчально-методичних матеріалів; результати навчання; критерії оцінювання знань; порядок оцінювання результатів навчання; семестровий графік з дисципліни, у якому вказані терміни (тиждень) проведення контрольних заходів; рекомендована література (основна допоміжна); інформаційні ресурси в Інтернет; політика доброчесності».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей було з'ясовано, що поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП здійснюється через написання курсових із самостійністю у виборі тем, через опрацювання статей під час занять та самостійного вивчення матеріалу дисциплін, через написання магістерської і вибору її теми в залежності від напрямку роботи студента в наступному році. Студенти другого курсу магістратури не прийняли участі у жодній науково-практичній конференції, не виступили з доповідями, не підготували статті у студентські видання. При чому, в ОП (2018 р.) не передбачено написання дипломної магістерської роботи. Експертами помічено низьку наукову активність студентів. Задля визначення причин такої ситуації, серед здобувачів було проведене опитування щодо залучення їх до наукової діяльності, і було виявлено, що через те, що усі студенти працюють як державні службовці, і поєднують навчання з роботою, у студентів не виникає зацікавленість у активній науковій діяльності та не вистачає часу. З метою підвищення мотивації студентів, в Академії діє конкурс «Кращий студент в галузі науково-дослідної роботи в Академії», за яким визначаються переможці за досягненнями у науковій галузі (<https://cutt.ly/1yQp2ma>). Студенти за цією ОП не приймали участі у конкурсі. Також є можливість долучатися здобувачам до Ради молодих вчених ДДМА (<https://cutt.ly/1yQatMT>). Ще з 2006 року в академії видається збірник наукових праць «Студентський вісник ДДМА», і у студентів за даною ОП були випадки підготовки доповідей до цього видання, проте у зв'язку з перенесенням термінів публікації та проведення конференції, вони залишились не опубліковані.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Після зустрічей з науково-педагогічними працівниками, було з'ясовано, що оновлення змісту освітніх програм викладачами здійснюється, перш за все, у тісній співпраці з роботодавцями та за сучасними тенденціями сфери державної служби. За словами викладачів та самих роботодавців, їх рекомендації бралися до уваги під час створення та вдосконалення як ОП та окремих робочих програм. Долучалися Іллінівська, Лиманська ОТГ. Серед зазначених рекомендацій роботодавців були такі побажання: акценти у роботі на міжнародну діяльність, інтернаціоналізації державних службовців, вміння оперативно реагувати на законодавчі зміни, працювати в нових умовах діджиталізації, володіти комп'ютерними навичками, знання антикорупційного законодавства. Таким чином, у процесі викладання, науково-педагогічні працівники в рамках своїх дисциплін акцентують і поєднують такі складові. Також, оновлення змісту освітніх компонент дисциплін здійснюється як за результатами власних наукових досліджень щодо сучасних практик у галузі публічного управління та адміністрування, такі в результаті участі у науково-практичних конференціях. Прикладом останнього досвіду науково-педагогічних працівників, який використовувався для оновлення змісту освітніх програм була участь Наталії Рагуліної в тренінгу «Organization of European Education, Scientific Projects and Publication Activity», Мойсеєнка Константина в рамках семінару «Публічна комунікація і ділова мова в публічному управлінні», Ровенської в рамках тренінгу «Бюджети: фінанси ОТГ в рамках реформи децентралізації».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час проведення зустрічей з академічним персоналом, було виявлено, що навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані із визначеною політикою ЗВО щодо інтернаціоналізації вищої освіти, а сам зміст освіти, де це є застосовним, демонструє втілення сучасних досягнень світової науки в освітньому процесі за даною ОП. Одним із інструментів інтернаціоналізації, який використовується викладачами: підтвердження рівня володіння англійською B2 Каракай Максима в School of English, Institute for International Cooperation Development, The Republic of Poland; Константина Мойсеєнка в підтвердження рівня володіння англійською B2 за сертифікатом Польського Інституту. Викладачі беруть участь у міжнародних конкурсах: Рекова Н.Ю. у проекті «Education for leadership, intelligence and talent encouraging» (Tempus, з 2014 р. по теперішній час) – розробка тренінгів для підготовки лідерів для сфер освіти та державного управління України; . Рекова Н.Ю. та доц. Мойсеєнко К.Є. брали участь у реалізації проектів за програмою Jean Monnet.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1) Організація освітнього процесу здійснюється здебільшого з використанням систем дистанційного навчання Moodle DDMA, що дозволяє відслідковувати активність студентів, застосовувати сучасні форми та методи навчання і викладання в освітньому процесі: із застосуванням інформаційних технологій та автоматизованих програмних продуктів. 2) Інформація про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання на освітній програмі надається здобувачам вичерпно, переважно через пояснення викладачів або у системі дистанційного навчання Moodle DDMA, робочі програми, навчальні плани є у вільному доступі на сайті. 3) Загалом, методи та форми навчання, які використовуються викладачами на даній ОП, дозволяють досягати переважної більшості програмних результатів. 4) Цікавою практикою є введення конкурсів в академії для стимулювання наукової діяльності здобувачів. Також є можливість долучатися здобувачам до Ради молодих вчених Донбаської державної машинобудівної академії і публікуватися у збірнику наукових праць «Студентський вісник ДДМА». Такі позитивні практики частково сприяють залученню здобувачів до участі у конкурсах наукових робіт, формуванню колективів молодих вчених для виконання перспективних наукових проектів та поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. 5) Позитивною практикою, є процедура залучення до оновлення змісту освіти роботодавців та практиків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1) Помічено низьку наукову активність студентів і відсутність зацікавленості здобувачів до наукової діяльності. Експертна група рекомендує додатково мотивувати студентів до такої діяльності і водночас більшою мірою наповнювати науковою складовою дисципліни за даною ОП. 2) Навчальний план підготовки за другим магістерським рівнем має обов'язково передбачати науково-дослідну складову підготовки (загально фундаментальну, фундаментальну наукову підготовку зі спеціальності та теми наукових досліджень або підготовку магістерського дослідження). 3) Процеси щодо розробки силабусів рекомендуємо підтримувати і надалі. Рекомендуємо більшою мірою долучати викладачів та здобувачів до процесів інтернаціоналізації вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом на даній освітній програмі форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. В той же час є потреба підвищення наукової активності здобувачів та забезпечення науково-дослідної складової підготовки. Є суттєвий нереалізований потенціал поглиблення інтернаціоналізації діяльності ЗВО по даній ОП. Є суттєвий нереалізований потенціал поглиблення інтернаціоналізації діяльності ЗВО по даній освітній програмі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ході проведених зустрічей, здобувачі вищої освіти підтвердили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими та відповідають вимогам зазначених у Положенні про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/HyQjcAj>). Контроль успішності студентів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/yuWleSy>). Згідно з Положенням основною формою контролю знань студентів є складання ними всіх обов'язкових контрольних точок (ОКТ), запланованих дисциплін. Форми і методи контролю знань студентів обирає кафедра. Система контролю затверджується на засіданні кафедри і є обов'язковою для кожного викладача, який викладає дану дисципліну. Контроль знань студентів здійснюється за рейтинговою накопичувальною (100-бальною) системою, яка передбачає складання обов'язкових контрольних точок. Обрана система погоджується з деканом за належністю кафедри і доводиться до відома студентів на першому занятті з даної дисципліни. Відповідно із критеріями оцінювання здобувачів освіти ознайомлює викладач безпосередньо перед початком викладання дисципліни або через завантаження вимог у систему дистанційного навчання Moodle DDMA. Згідно з Таблицею 3. (Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання) та за словами здобувачів і викладачів, форми оцінювання є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. В проекті стандарту, форма атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та складання атестаційного екзамену. В Постанові КМУ 684-2019-п від 17.07.2019 р., зокрема п. 1, який набуває чинності з 01.01.2019 р., формою атестації для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» визначено складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту. В навчальному плані 2018-2020 н.р. визначена форма атестація – атестаційний екзамен.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЗВО є досить чіткими і зрозумілими, вони визначаються документами: Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній академії (<https://cutt.ly/8yWzMQx>), Положення про організацію і контроль самостійної позааудиторної роботи студентів у ДДМА (<https://cutt.ly/2yWz54A>), які розміщені на сайті. Студент складає всі обов'язкові контрольні точки (ОКТ), що включає наступні види контролю: вхідний, поточний, підсумковий, перевірку залишкових знань студентів, підсумкову атестацію. Оскільки активно впроваджуються тестові технології для усіх контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП, а приймання ОКТ здійснюється письмово, це дозволяє об'єктивно оцінювати і отримувати наочну картину підсумкової оцінки за ОКТ, екзамен або залік за усіма її темами за рейтинговою накопичувальною (100-бальною) системою. Також, контрольні заходи здобувачів на даній ОП часто відбуваються у системі дистанційного навчання Moodle DDMA, що для них є зручним і унеможлиблює ситуації виникнення конфлікту інтересів. Здобувачі ОП під час зустрічі відзначили, що мають можливість повторного проходження контрольних заходів у цій системі, а саме 3 спроби.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ДДМА є тимчасове положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу у ДДМА (<https://cutt.ly/YuQkyNB>), яке регламентує діяльність щодо запобігання та виявлення академічного плагіату. За словами здобувачів, їх ознайомлюють про поняття та процедури запобігання академічного плагіату на лекціях дисциплін, де студент пишуть курсові роботи та за методичними рекомендаціями до курсових робіт у розділі про академічний плагіат; ознайомлюють із розділами Положення, що діє в академії та більш детально знайомляться з поняттям Академічної доброчесності в рамках окремої дисципліни «Ділове та академічне письмо» (англійською мовою), де подаються елементи прикладів не доброчесності та розв'язуються кейси як його унікати. Цікавою практикою є Інформаційний куток академічної доброчесності в Академії для ознайомлення здобувачів. Для забезпечення перевірки академічних текстів здобувачів освіти рекомендовано використовувати безкоштовну версію програми UNICHECK. Здобувачі не обмежені використанням саме цих програм, вони можуть скористатися іншими програмами перевірки, рекомендованими МОН. При розмові з радою студентського самоврядування було встановлено, що студенти загалом знають про вимоги академічної доброчесності. ЗВО діє відповідно до Стандарту академічної доброчесності ДДМА (<https://cutt.ly/vyWmIQv>). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти ОП «Державна служба» можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із Академії; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Академією пільг з оплати навчання. У разі виявлення плагіату у кваліфікаційній роботі відповідно до стандарту декан відповідного факультету може прийняти рішення щодо відрахування студента з Академії з можливістю поновлення на виконання і захист кваліфікаційної роботи. Таких випадків на даній ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1)Здобувачі вищої освіти підтвердили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими і викладаються у системі дистанційного навчання Moodle DDMA. 2)Позитивною практикою є те, що більшість форм контролю відбувається із застосуванням інформаційних та сучасних платформ, у системі дистанційного навчання Moodle DDMA. Це значно підвищує об'єктивність проведення контрольних заходів і створює сприятливі умови для

освітнього процесу, без виникнення конфлікту інтересів та проблемних ситуацій щодо оцінювання. 3) Загалом, наявна чіткість у регулюванні форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти, регламентованість у процесах повторної здачі контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1) Рекомендуємо посилити процеси щодо підвищення інформування, усвідомлення і дотримання принципів академічної доброчесності та спрямувати більше уваги на проведення додаткових заходів щодо поширення академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності щодо даної ОП в цілому відповідають визначеному критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний процес за ОП забезпечують 13 викладачів, з яких 3 доктора з державного управління, 2 доктора економічних наук, 1 кандидат з державного управління, 1 кандидат юридичних наук, 4 кандидата економічних наук. Академічна кваліфікація проектної групи здебільшого відповідає рівню освіти. По деяким викладачам, спостерігається невідповідність академічної кваліфікації відносно дисциплін. Наприклад: к.ю.н. Курієнко В.О. викладає дисципліни “Правове забезпечення публічного управління” та “Антикорупційна політика”. Проте, сфера наукових інтересів безпосередньо стосується кримінальної відповідальності та характеристик доведення до самогубства. Є позитивним наявність у викладача професійної кваліфікації; д.е.н., проф. Єлецьких С.Я. викладає дисципліну “Господарська діяльність у секторі публічного управління”, сфера наукових інтересів - система управління персоналом; підвищення кваліфікації стосується економіки, підприємництва.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП під час конкурсного добору регламентується порядком заміщення посад науково-педагогічних працівників, затвердженого ВР ДДМА від 24.05.2018 р., протокол № 10 (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення_про_порядок_заміщення.pdf). Для визначення професійного рівня особи, що приймає участь у конкурсі, беруться до уваги: наявність і рівень наукового ступеня; наявність і рівень вченого звання; наявність повної вищої освіти за профілем кафедри; загальна кількість наукових праць у фахових виданнях із відповідної галузі науки і опублікованих методичних розробок за останні 5 років, а також винаходів; науковий та методичний рівень проведення лекції (семінарського заняття) (у разі його проведення). В Положенні не диференційовані критерії розмежування професійного рівня в межах окремих посад: професор, доцент, асистент. Тобто, людина з певними академічними та професійними компетентностями може претендувати, як на посаду доцента, так і на посаду професора. Не відмічено скільки має бути статей у наукометричних базах, фахових статей, науково-методичних розробок. В відомостях самооцінювання зазначено, що процедура конкурсного відбору здійснюється згідно пункту 4.6 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДДМА. На сайті Положення має дещо іншу назву, а п. 4.6. в ньому відсутній. В відомостях самооцінювання зазначено, добір викладачів заявленої ОП здійснюється на підставі досягнутих ними показників, що визначають кваліфікацію працівника відповідно до спеціальності згідно п.30 Ліцензійних умов. Під час спілкування із завідувачем кафедри, з'ясовано, що всі викладачі пройшли процедуру конкурсного відбору та є штатними працівниками, окрім аспірантів (здобувачів ступеня доктора філософії).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час дистанційної експертизи з'ясовано, що в академії систематично відбуваються зустрічі з роботодавцями та практиками, з метою удосконалення освітньої програми та/або її окремих компонентів, що підтверджено протоколами зустрічей, рецензіями, а також при особистій зустрічі експертів з роботодавцями. Серед роботодавців, що співпрацюють з кафедрою, є представники Донецької ОДА, міської ради, голови ОТГ, представники Державної податкової служби у Донецькій області. Роботодавці є надійними партнерами академії в частині прийому студентів на практику, використання даних про об'єкт дослідження при написанні курсової чи магістерської роботи.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В Відомостях самооцінювання зазначено, що практика залучення професіоналів до освітнього процесу є постійною. Студенти 1 курсу зазначили, що поки ще не були долучені до таких лекцій, проте стверджують, що вони заплановані на другу частину навчання. Студенти другого курсу, зазначили, що можливо вони не були проінформовані про залучених фахівців, відвідували лекції за розкладом. Запевнили, всі викладачі є досвідчені професіонали.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Викладачі здійснюють підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних підвищення, затверджене ВР від 26.12.2019 р. протокол № 5 (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/Положення%20про%20підвищення%20кваліфікації_1.pdf). Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Можуть бути визнані підвищенням кваліфікації: участь у програмах академічної мобільності; наукове стажування; здобуття наукового ступеня; здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань; інформальна освіта (самоосвіта) - освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям. За останній період викладачі кафедри проходили стажування в навчально-наукових установах, ЦПК. Приймають участь в наукових конференціях, тренінгах, підвищують рівень володіння іноземною мовою.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В академії розроблена системи мотивації, яка включає засоби матеріального та нематеріального стимулювання. В академії затверджено Положення про нагороди та почесні ДДМА, затверджена ВР від 29 березня 2007 р. (<https://docs.google.com/document/d/1FkY8ayoJ7W4yMpcyaBeiuzxWfjb8R1SC/edit#a>). Розроблено Положення про конкурс "Кращий винахідник", затверджена ВР від 22 квітня 2004 р. (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_конкурс_кращий_винахідник.pdf), Положення про конкурс "Академія - кращі імена", затверджена ВР від 27.06.2002 р., протокол № 9. (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_конкурс_кращі_імена.pdf), Положення про конкурс на краще методичне забезпечення, затверджена ВР від 27.06.2002 р., протокол № 9. (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_конкурс_на_краще_методичне.pdf), Положення про конкурс на кращу веб-сторінку, затверджена ВР від 27.01.2005 р., протокол № 5 (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_конкурс_на_кращу_веб.pdf), Положення про конкурс навчально-методичних розробок, затверджена ВР від 22 квітня 2004 р. (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_конкурс_навчально.pdf), Положення про нагороди та почесні звання ДДМА, затверджена ВР від 29 березня 2007 р. (http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення_про_нагороди_та_почесні.pdf), Положення про почесні звання, затверджена ВР від 30 січня 2003 р. (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/положення%20про%20почесні%20звання.pdf>). В академії поширене заохочення шляхом вручення грамот, подяк, медалей.. На перше місце керівництво намагається ставити мотиваційні чинники розвитку. А також велика увага приділяється підтриманню корпоративної культури: викладачу важливо донести, де він знаходиться, які спільні цілі та цінності у даному закладі

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1) Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими; 2) Систематичне стажування викладачів кафедри в інших ЗВО, науково-дослідних установах та ЦППК. 3) Сприяння з боку керівництва академії підвищенню майстерності викладачів. 4) Академічна кваліфікація проєктної групи здебільшого відповідає рівню освіти. 5) Систематично відбуваються зустрічі з роботодавцями та практиками, з метою удосконалення освітньої програми та/або її окремих компонентів, що підтверджено протоколами зустрічей, рецензіями, а також при особистій зустрічі експертів з роботодавцями; 6) Розроблені нормативні документи, що регулюють процедури підвищення кваліфікації викладачів; 7) В академії поширене заохочення шляхом вручення грамот, подяк, медалей. На перше місце керівництво намагається ставити мотиваційні чинники розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1) Відсутність залучених практиків до освітнього процесу; 2) Положення про заміщення посад науково-педагогічних працівників не диференційовані критерії розмежування професійного рівня в межах окремих посад: професор, доцент, асистент; завідувач, декан; 3) Замала активність викладачів у міжнародних обмінах, проходженні міжнародних стажувань.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Рекомендуємо перегляд Положення про заміщення посад науково-педагогічних працівників з встановленням чіткої диференціації критеріїв розмежування професійного рівня в межах окремих посад: професор, доцент, асистент; завідувач, декан. Розширити сферу залучених фахівців-практиків до освітнього процесу. Розширення сфери міжнародних обмінів викладачів та організації міжнародних стажувань.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

З фотозвіту наданого гарантом ОП “Державна служба” у ДДМА є: два навчальних корпуси, аудиторії оснащені мультимедійною технікою, вільним доступом до мережі Інтернет; наявність ліцензій, кабінет фельдшера, приміщення для харчування, бібліотека з читальним залом з обладнаними місцями, кабінет психолога, спортивні зали, спортивні майданчики, тренажерний зал, секція скелелазіння та приміщення для заняття танцями. За потреби здобувачі заочної форми навчання забезпечуються гуртожитком, у якому організована зона відпочинку та спортивний зал, тематичні аудиторії державної служби, обладнаних лекційних аудиторій (декілька з кабінетів належать іншим кафедрам). Гарант ОП та завідувач кафедри продемонстрували наявність доступу до міжнародних наукових баз Scopus та Web of Science на платформі дистанційного центру та бібліотеки. <https://cutt.ly/eyWWPSO>. Під час ознайомлення з навчально-методичною базою на сайті ДДМА, до початку роботи експертної групи, у наявності не було виявлено відповідних матеріалів за спеціальністю. У електронному архіві ДДМА, <http://dspace.dgma.donetsk.ua/> наведені навчально-методичні матеріали лише для спеціальності 051 “Економіка” <https://cutt.ly/YuWWOm3>, <https://cutt.ly/4yWWUDh>. Під час підготовки звіту та повторного моніторингу сайту, було з’ясовано, що ДДМА реагує на рекомендації, які були надані експертною групою під час візиту, про це свідчить оновлення репозиторію, електронного каталогу на сайті (яке було здійснено 28 квітня 2020), проте аналіз його наповненості дозволив дійти висновку, що поки що він містить переважно журнальні статті за тематикою у електронному доступі. Під час відеоконференції представниками кафедри було продемонстровано наявність монографічних видань у бібліотеці, зокрема, тих, що підготовлені викладачами кафедри (Методи прийняття управлінських рішень, Реформування системи місцевих фінансів; Бюджетна система; Публічне управління; Державне управління сталим розвитком регіоні; Управління конфліктами в сфері надання адміністративних послуг тощо. Було здійснено ознайомлення з періодичними виданнями на які є підписка у ДДМА “Держава та регіони”, “Менеджер”, “Фінансовий контроль”, “Бюджетна бухгалтерія”. У наданих анкетах здобувачі висловили побажання працювати з базами даних у віддаленому режимі через сайт ДДМА, а не лише на платформі дистанційного центру та бібліотеки, а також щодо можливості працювати у мережі Інтернет на кафедральних комп’ютерах.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької

та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування з гарантом ОП “Державна служба”, представниками адміністрації, здобувачами, представниками студентського самоврядування було акцентовано увагу експертної групи, що здобувачі освіти мають право на безоплатний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема бібліотеки, міжнародних наукових баз Scopus та Web of Science. У ДДМА наявний безкоштовний Wi-Fi доступ до мережі Інтернет. Здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили доступність спортивних залів та спортивних майданчиків.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Ознайомлення з фотозвітом приміщень та спілкування з представниками адміністрації, здобувачами, представникам студентського самоврядування дозволили дійти висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП, та надає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Для всіх учасників освітнього процесу періодично (на початку кожного семестру) проводяться інструктажі з охорони праці та техніки безпеки, про що розповіли здобувачі та представники студентського самоврядування. У фотозвіті, наданому ЗВО є кабінет фельдшера, кабінет психологічної підтримки, який також працює в онлайн режимі <http://www.dgma.donetsk.ua/psihologichniy-kabinet-ddma-pratsyue-v-onlayn-rezhimi.html>, діє психологічна служба “Центр практичної психології “Довіра” про що зазначено на сайті <http://www.dgma.donetsk.ua/tspp-dovira.html>, наявність скриньок довіри.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основними документами, що регламентують діяльність ДДМА за даним підкритерієм є, зокрема, “Положення про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній ДДМА” (<https://cutt.ly/myWwIfN>) , “Положення про організацію навчального процесу за заочно-дистанційною формою з використанням системи дистанційного навчання Moodle DDMA” (<https://cutt.ly/PyWwOnZ>) , “Положення про внутрішню систему забезпечення якості в ДДМА” (<https://cutt.ly/syWwPEo>), “Положення про студентське самоврядування” (<https://cutt.ly/ryWwG3q>). Експертна група ознайомившись з анкетами здобувачів вищої освіти констатує, що анкети заповнені від руки. Здобувачі висловлюють свої думки щодо покращення освітнього процесу, зокрема у анкетах відображені побажання здобувачів щодо можливості обирати обидві з вибіркових дисциплін; більш поглиблене вивчення організаційно-правових засад державного управління, державної служби та місцевого самоврядування. Організаційна підтримка передбачає формування та узгодження розкладу навчальних занять, здійснення консультацій викладачами, можливості узгодження часу та умов складання заборгованості тощо. Консультативна підтримка здійснюється з використанням системи Moodle DDMA або безпосередньо викладачами. Консультативної складової щодо підтримки з працевлаштування дослідити не вдалося, оскільки більшість зі здобувачів вже працевлаштовані та навчаються за заочною формою. Спілкування зі здобувачами інших спеціальностей підтвердило, що Академія піклується про своїх випускників та консулює їх у питаннях щодо працевлаштування, зокрема шляхом співпраці з центром зайнятості та іншими організаціями <http://www.dgma.donetsk.ua/pratsevlashtuvannya.html>, створений Клуб випускників ДДМА <http://www.dgma.donetsk.ua/klub-vipusknikiv.html>, на сайті наведений перелік голів спілки випускників <http://www.dgma.donetsk.ua/golovi-spilki-vipusknikiv.html>) та зазначено про “Асоціацію випускників та друзів КІ-ДДМ” <http://www.dgma.donetsk.ua/asotsiatsiya-vipusknikiv.html>. Соціальна підтримка у ДДМА регламентується “Тимчасовим положенням про порядок переведення, відрухування і поновлення студентів, соціальний захист...” (<https://cutt.ly/cyWwJK>) “Положенням про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком” (<https://cutt.ly/YuWwK6R>). Здобувачі зазначили, про наявність психологічної підтримки ДДМА, отримання консультацій у кабінеті психологічної підтримки, який також працює в онлайн режимі <https://cutt.ly/byWEOOgl> в ДДМА діє психологічна служба “Центр практичної психології “Довіра” <http://www.dgma.donetsk.ua/tspp-dovira.html>. Здобувачі зазначили, що характер комунікацій та загальний клімат в ДДМА є позитивними та безконфліктними, обізнані у разі необхідності можуть отримати психологічну й соціальну підтримку (кураторів академічних груп, представників студентського самоврядування, викладачів та адміністрації ДДМА). Наразі, осіб, що потребують соціальної підтримки серед здобувачів ОП немає. На вході кожного корпусу є обладнані скриньки довіри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Онлайн спілкування з представниками ДДМА та здобувачами освіти виявило, що здобувачів з особливими освітніми потребами за ОП “Державна служба” на даний момент немає. Особливі потреби не обмежуються лише окремими фізичними аспектами. “Положенням про надання академічних відпусток та повторного навчання в Донбаській державній машинобудівній ДДМА (тимчасове)” визначається порядок надання академічних відпусток та повторного навчання студентам ДДМА (<https://cutt.ly/iyWwXTT>), “Положенням про навчання студентів ДДМА за індивідуальним графіком” визначено права на вищу освіту особами з особливими освітніми потребами, або такими,

які не можуть відвідувати аудиторні заняття за розкладом занять з поважних причин http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%98%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%20_%D0%BD%D0%Bo%D0%B2%D1%87_%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90_%D0%A1%D0%Bo%D0%B9%D1%82.pdf. З наданих матеріалів фотозвіту можна констатувати наявність біля корпусів пандусів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ДДМА вирішення конфліктних ситуацій регламентуються “Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій” (<https://cutt.ly/LyWwCHY>), “Положенням про організацію освітнього процесу в Донбаській державній машинобудівній ДДМА” (<https://cutt.ly/KyWwNtW>) “Антикорупційною програмою Державного вищого навчального закладу “Донбаська державна машинобудівна академія» на 2018-2019 рік”, що містить правила, стандарти та процедури щодо виявлення, протидії та запобігання корупції http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/антикор_програма_ДДМА_2018-2019.pdf та інші. Спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування на предмет випадків конфліктних ситуацій (у тому числі пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) не було. Стосовно заходів реагування на конфліктні ситуації варто зазначити про можливість зустрічі здобувачів з кураторами груп, звернення у “Раду студентського самоврядування”, зустрічі з деканами та ректором, наявність у кожному корпусі скриньки довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1) Матеріально-технічні ресурси щодо забезпечення освітнього середовища загалом мають потенціал щодо задоволення потреб та інтересів здобувачів, приміщення обладнані для якісної організації та здійснення освітнього процесу, самостійної підготовки та відпочинку здобувачів. 2) Ресурси, необхідні для навчання та викладання та здійснення наукової діяльності в межах ОП, знаходяться у вільному та безкоштовному доступі для всіх учасників освітнього процесу. 3) Під час спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, а також у результаті аналізу анкет, наданих гарантом ОП, експертна група дійшла висновку, що здобувачі позитивно оцінюють освітнє середовище. 4) У ЗВО є кабінет фельдшера, кабінет психологічної підтримки, який також працює в онлайн режимі, діє психологічна служба “Центр практичної психології “Довіра”, наявність скриньок довіри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1) Є потреба в оновленні та доповненні саме навчально-методичного забезпечення ОП “Державна служба”, про що свідчить аналіз наповнення на платформі Moodle DDMA та на сайту бібліотеки

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси, зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також зважаючи на надані рекомендації щодо оновлення та доповнення саме навчально-методичного забезпечення ОП “Державна служба”, на платформі Moodle DDMA та на сайті бібліотеки у контексті критерію 7 відповідає рівню В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Освітня програма «Державна служба» та її проекти оприлюднені на сайті ДДМА <http://www.dgma.donetsk.ua/obgovorennya-proektiv-navchalnih-planiv.html> <http://www.dgma.donetsk.ua/proekti->

osvitnih-program-derzhavna-sluzhba.html Громадське обговорення проєктів навчальних планів на 2020/2021 навчальний рік наведено на сайті ДДМА <http://www.dgma.donetsk.ua/obgovorennya-proektiv-navchalnih-planiv.html>, проте за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування” інформації на сайті не надано. На підставі вивчення відомостей про самооцінювання, та нормативних документів ДДМА “Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти” http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80_%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF.pdf, “Положення про порядок розроблення та реалізації освітніх програм ДДМА” (<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%80%20%D1%82%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%20%D0%94%D0%94%D0%9C%D0%90.pdf>), спілкування експертної групи, шляхом відеоконференції, зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, викладацьким складом, Гарантом ОП, керівниками окремих структурних підрозділів, керівництвом ДДМА та стейкхолдерами. Можна констатувати наявність процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ДДМА. Освітня програма для кожної спеціальності розробляється робочою групою, до складу якої мають входити провідні фахівці зі спеціальності, обов'язковим є залучення до розробки та обговорення внесення змін представники роботодавців та представників студентського самоврядування. Відеоконференція зі здобувачами та представниками студентського самоврядування підтвердили обізнаність у цьому питанні останніх, проте у списку робочої групи вони виявлені не були. Стейкхолдери беруть безпосередню участь у процесі перегляду та обговорення ОП, а також надають рецензій та рекомендацій. ОП затверджується рішенням Вченої ради ДДМА і вводиться в дію наказом ректора. Моніторинг та останній перегляд проєкту ОП “Державна служба” відбувся у зв'язку аргументованими потребами роботодавців, викладених у рецензіях від них, щодо необхідності зміни переліку обов'язкових та варіативних освітніх компонент.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз нормативної документації, протоколів засідання кафедри економіки підприємництва, спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування дозволив констатувати, що здобувачі вищої освіти періодично залучаються до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через анкетування та обговорення. Проте, як свідчить спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, обговорення змісту ОП більше має дещо інформативний характер, ніж активне залучення здобувачів до процесу перегляду ОП. Часткове врахування пропозицій студентів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зустріч з роботодавцями відбулася у форматі онлайн конференції. На зустрічі були присутні (представники роботодавців Костюніна Ю., Лу'янчук Т., Сідашева Т.Туманова О.; Стичінська О.; Гореславець А.; Семячкова Н.; Грідасов В.) під час спілкування експертною групою було з'ясовано, що роботодавці обізнані з ОП “Державна служба” та беруть безпосередню участь у розгляді та обговоренні проєктів ОП (входять до складу робочої групи (протокол №1 від 31 серпня 2018 року), надають рекомендації у рецензіях. Стейкхолдери підтвердили про здійснення соціологічного дослідження, воно стосується працівників та їх самооцінювання щодо індивідуальної мотиваційної складової їх навчання за ОП “Державна служба”. Вони акцентували увагу експертної групи на виникненні потреби у фахівцях публічного управління та адміністрування, саме за ОП “Державна служба”, що зміни, які відбуваються у законодавстві потребують підвищення кваліфікації працівників, що стало одним з аргументів підтримки ОП стейкхолдерами. Вони підтвердили, що ініціативна група ДДМА зверталася до стейкхолдерів щодо розгляду ОП, останньою були надані рекомендації щодо внесення змін. Висловили підтримку щодо започаткування курсів підвищення кваліфікації держслужбовців та посадових осіб місцевого самоврядування на базі ДДМА, ознайомилися з ОП, узгоджували загальний блок (перелік) та обговорювали блок (перелік) варіативних дисциплін, акцентували увагу на тому, що у них є потреба не лише у підготовці магістрів, а й у підвищенні кваліфікації державних службовців та посадових осіб. Окреслили основні найактуальніші напрями: державна політика цифрового розвитку, державна мова, запобігання корупції, забезпечення доброчесності, управління персоналом, комунікації.. Здобувачі ОП проходять двотижневу практику на підприємствах, були укладені відповідні договори про двотижневу практику. Проєкт ОП був наданий ММДА стейкхолдерам для опрацювання, ними були надані рекомендації, які у подальшому були враховані у проєкті ОП. Стейкхолдери передбачають своє залучення як керівника, зовнішнього консультанта та зовнішнього рецензента магістерської роботи. За рекомендацією роботодавців, зокрема була включена до ОП компонента “Методи прийняття адміністративних рішень, адміністративний та фінансовий аудит”. Питання наявності існування філій кафедр на підприємствах, про що зазначено у матеріалах самооцінювання ЗВО, визначити не вдалося. Під час зустрічей експертної групи зі здобувачами та стейкхолдерами щодо з'ясування питання наявності “круглих столів”, “конференцій”, зустрічей та лекцій за безпосередньої участі роботодавців та здобувачів ОП виявлено не було.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ДДМА існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників цим питанням займається відділ практичної підготовки, сприяння працевлаштуванню та стажуванню випускників <http://www.dgma.donetsk.ua/viddil-praktichnoyi-pidgotovki-spriyannya-pratsevlashtuvannnyu-ta-stazhuvannnyu-vipusknikiv.html> <https://practika3.wixsite.com/viddil> та випускові кафедри щорічно здійснюють моніторинг щодо працевлаштування випускників. Також створено клуб випускників ДДМА (<http://www.dgma.donetsk.ua/klub-vipusknikiv.html>) (<http://www.dgma.donetsk.ua/golovi-spilki-vipusknikiv.html>) і асоціацію випускників і друзів “Асоціація випускників та друзів КП-ДДМА” (<http://www.dgma.donetsk.ua/asotsiatsiya-vipusknikiv.html>), проте, наразі, сайт асоціації не є активним. Кафедри через Клуб, Асоціацію та соціальні мережі підтримують контакт з випускниками. Зважаючи, на те, що за ОП “Державна служба” не було жодного випуску, й навчання здійснюється за заочною формою, переважна більшість здобувачів вже працюють, тому аналіз працевлаштування здобувачів за ОП наразі не може бути проаналізований.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група зазначає, що у ДДМА здійснюється моніторинг та удосконалення ОП з метою коректного досягнення заявлених цілей та врахування потреб здобувачів та стейкхолдерів. За результатами першого року реалізації ОП відбувся перегляд її структури та доповнено зміст. У ДДМА є відділ з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <http://www.dgma.donetsk.ua/viddil-z-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vischoyi-osviti.html> В процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості здобувачів вищої освіти було запропоновано перейти від підсумкового контролю іспит до написання кваліфікаційної роботи. ОП періодично переглядаються, уточнюються назви та зміст дисциплін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Первинна

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна група пересвідчилася в тому, що в університеті реалізується політика якості. На підставі вивчення нормативних документів ДДМА, інтерв'ювання стейкхолдерів, спілкування з адміністрацією ЗВО, іншими підрозділами та здобувачами експертна група доходить висновку, що підрозділи, які забезпечують функціонування системи забезпечення працюють на 5-ти рівнях, що регламентується “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти” <https://cutt.ly/byWQ4SO>. На першому рівні здійснюється соціологічне опитування здобувачів вищої освіти щодо якості проведення навчальних занять, якості функціонування освітнього середовища. Другий рівень передбачає моніторинг поточних, проміжних результатів навчання здобувачів вищої освіти; встановлення та оцінювання рівня досягнення складових професійної компетентності ЗВО; запобігання та виявлення академічного плагіату викладачами кафедри та завкафедрою, гарантом ОП, кураторами академічних груп. На третьому рівні передбачається управління якістю освіти, що здійснюється факультетом під безпосереднім керівництвом декана, заступників декана, вченою та методичною радою факультетів. Четвертий рівень забезпечується ректоратом, структурними підрозділами ДДМА, навчальним відділом, відділом з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДДМА діяльність якого регламентується Положенням про відділ з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ДДМА <https://cutt.ly/qyWQ55S>. Вченою радою ДДМА здійснюються процедури і заходи, які підтверджують, що всі вимоги до якості вищої освіти будуть виконані. “Положення про Вчену раду ДДМА” <https://cutt.ly/lyWWtb7> регламентує порядок скликання і роботи колегіального органу управління, головним завданням якого є об'єднання зусиль колективу з забезпечення високої якості підготовки фахівців, подальшого розвитку кадрового потенціалу, наукових досліджень, визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. На п'ятому рівні забезпечення якості освіти здійснюється діяльність Наглядової ради ДДМА, метою є постійне покращення здатності ДДМА виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти на основі результатів вивчення задоволеності якістю вищої освіти випускників ДДМА та стейкхолдерів. “Положення про Наглядову раду ДДМА” <https://cutt.ly/CyWRtew> визначає порядок її діяльності, щодо підвищення якості освітньої діяльності і конкурентоспроможності Академії відповідно до своїх компетенцій здійснює моніторинг стану та якості освітньої, наукової, науково/технічної та міжнародної діяльності Академії, сприяє впровадженню в Академії інноваційних технологій організації освітнього процесу. Представник ДДМА, що відповідає за систему забезпечення якості вищої освіти не надав чіткої відповіді щодо функцій Наглядової ради на 5-му рівні.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1) Спілкування з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти і роботодавцями підтверджують їх налаштованість на співпрацю, що свідчить про наявність потенціалу щодо подальшого розвитку ОП “Державна служба” та ЗВО загалом. 2) ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. 3) Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. 4) У ДДМА є механізми аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування випускників ОП. 5) В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості. Враховуються рекомендації стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1) Аналіз зустрічі з представниками студентського самоврядування свідчить про те, що вони ознайомлені з проектами ОП та процедурними моментами, проте активної участі у розробці та обговоренні вони не беруть. Тому, в цілому позитивно оцінюючи критерій експертна група вважає, що необхідно більш активно долучати представників студентського самоврядування саме до безпосередньої участі у обговоренні та внесенні пропозицій щодо розвитку ОП та підвищення її якості, включити їх у робочу групу. 2) До переліку питань анкет здобувачів, роботодавців, випускників доцільно було б включити більше питань з відкритими відповідями, це дозволило б більш повно висловлювати думки контент групам. 3) Під час зустрічей експертної групи з роботодавцями було виявлено відсутність “круглих столів”, “конференцій”, зустрічей та лекцій за безпосередньої участі роботодавців та здобувачів ОП, тому у якості рекомендації, експертна група пропонує організувати зазначені вище заходи.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на сильні та слабкі сторони підкритеріїв у критерії 8, експертна група робить висновок щодо часткової відповідності ОП критерію 8

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні нормативно-правові документи, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу оприлюднені на сайті ДДМА. Зокрема “Положення про організацію освітнього процесу в ДДМА” <https://cutt.ly/2yWWhtt>, “Правила внутрішнього розпорядку ДДМА” http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/pravila_vnutrishniogo_rozporiyadku.pdf, “Статут Донбаської державної машинобудівної академії” <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/sertificaty/statut.pdf>, “Положення про Конференцію ДДМА” <https://cutt.ly/iyWWk1k>, “Колективний договір між адміністрацією і колективом ДДМА на 2018-2020 роки” <https://cutt.ly/3yWWxyt>, “Правила внутрішнього розпорядку ДДМА” http://www.dgma.donetsk.ua/docs/acts/pravila_vnutrishniogo_rozporiyadku.pdf, “Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти” <https://cutt.ly/3yWWc7w>, “Положення про порядок розроблення та реалізації освітніх програм ДДМА” <https://cutt.ly/nyWWbeR> “Положення про студентське самоврядування” <https://cutt.ly/kyWWnsjf>, “Кодекс доброчесності студентів (випускника)” <http://www.dgma.donetsk.ua/kodeks-chesti.html> Всі документи знаходяться у відкритому доступі на сайті ДДМА. Експертна група вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чітко виписаними, зрозумілими та доступними, учасники освітнього процесу демонструють високий рівень взаємоповаги, обізнаності та дотримання правил, у цьому можна було пересвідчитися на відеоконференції під час інтерв'ю. Наявність системи дистанційного навчання, що базується на платформі Moodle DDMA є додатковим інструментом у навчальному процесі здобувачів освітньої програми “Державна служба”. Проте у відомостях про самооцінювання зазначено, що всю інформацію щодо освітнього процесу здобувачі отримують на початку семестру, що зокрема, відмітили здобувачі, викладачі, проте активність здобувачів у платформі Moodle та оголошення щодо термінів реєстрації здобувачів ОП у ній містять дещо різні терміни реєстрації. <http://www.dgma.donetsk.ua/arhiv-ogoloshen.html#2020-04-9>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ДДМА у розділі Освітні програми <http://www.dgma.donetsk.ua/osvitni-programi.html> знаходиться ОП “Державна служба” зі спеціальності “Публічне управління та адміністрування”. Під час відеоконференції зі здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами встановлено, що вони заздалегідь поінформовані про можливість надання пропозицій та зауважень до проекту ОП. Інтерв’ювання здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування підтвердило врахування їх інтересів при затвердженні освітньої програми. Отримання пропозицій від представників стейкхолдерів відбувається переважно під час робочих зустрічей з представниками кафедри.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ДДМА оприлюднено освітню програму «Державна служба» <http://www.dgma.donetsk.ua/osvitni-programi.html>. Спілкування зі стейкхолдерами у форматі відеоконференції, а також аналіз переліку членів робочої групи, до якої вони були залучені, свідчить про те, що вони безпосередньо беруть участь у розробці та обговоренні ОП, адже було встановлено, що стейкхолдери обізнані щодо змісту, цілей та задач, що містять окремі освітні компоненти ОП, експертна група пересвідчилась у цьому під час зустрічей із роботодавцями та здобувачами вищої освіти. Інформація щодо здійснення акредитаційної експертизи освітньої програми групою експертів у форматі онлайн зустрічі, була розміщена (оприлюднена) відповідно до термінів на веб-сайті ДДМА <http://www.dgma.donetsk.ua/v-akademiyi-startue-akreditatsiya-osvitnoyi-programi-derzhavna-sluzhba-onovleno-bsbfbdnhs.html> а також була розміщена програма роботи експертної групи http://www.dgma.donetsk.ua/docs/news/2020/ekspert_program.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1.) Основні нормативно-правові документи, що регламентують права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу оприлюднені на сайті ДДМА. 2.) Усі документи знаходяться у відкритому доступі на сайті ДДМА. 3.) Експертна група відмітила, що права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу чітко виписані у нормативно-правових документах, є зрозумілими та доступними; 4.) Усі учасники освітнього процесу продемонстрували високий рівень взаємоповаги, обізнаності та дотримання правил, у цьому можна було пересвідчитися на відеоконференції під час інтерв’ю. 5.) Наявність системи дистанційного навчання, що базується на платформі Moodle DDMA, та є додатковим інструментом у навчальному процесі здобувачів освітньої програми “Державна служба”. 6.) На сайті ДДМА у розділі Освітні програми <http://www.dgma.donetsk.ua/osvitni-programi.html> знаходиться ОП “Державна служба” зі спеціальності “Публічне управління та адміністрування”. 7.) Експертами встановлено, стейкхолдери та здобувачами вищої освіти поінформовані про можливість надання пропозицій та зауважень до проекту ОП. 8.) Інтерв’ювання здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування підтвердило врахування їх інтересів при затвердженні освітньої програми. 9.) ЗВО отримує пропозиції щодо ОП від представників стейкхолдерів під час робочих зустрічей з представниками кафедри. 10.) Стейкхолдери безпосередньо беруть участь у розробці та обговоренні ОП, вони обізнані щодо змісту, цілей та задач, що містять окремі освітні компоненти ОП. 11.) Інформація щодо здійснення акредитаційної експертизи освітньої програми групою експертів у форматі онлайн зустрічі, була розміщена (оприлюднена) відповідно до термінів на веб-сайті ДДМА а також була розміщена програма роботи експертної групи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1.) Позитивно відмічаючи наявність системи дистанційного навчання, що базується на платформі Moodle DDMA, та має бути додатковим інструментом у навчальному процесі здобувачів освітньої програми “Державна служба”, проте у відомостях про самооцінювання зазначено, що всю інформацію щодо освітнього процесу здобувачі отримують на початку семестру, що зокрема, відмітили здобувачі та викладачі, проте активність здобувачів у платформі Moodle DDMA та оголошення щодо термінів реєстрації здобувачів ОП у ній містять дещо різні терміни реєстрації. 2.) Незважаючи на досить об’ємне навантаження на сайт ДДМА, варто зазначити, що не достатньо швидко оновлюється інформація, зокрема щодо працевлаштування здобувачів, репозиторій та електронний каталог бібліотеки за ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Наявність системи дистанційного навчання, що базується на платформі Moodle DDMA, та є додатковим інструментом у навчальному процесі здобувачів освітньої програми "Державна служба". Незважаючи на досить об'ємне навантаження на сайт ДДМА, варто зазначити, що не достатньо швидко оновлюється інформація, зокрема щодо працевлаштування здобувачів, репозиторій та електронний каталог бібліотеки за ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	E
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>таблиця 2.pdf</i>	Phh3I6i79DfN3BRLAfztZgesm31hDeAvPwoYt+6455 Y=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Медвідь Вікторія Юріївна

Члени експертної групи

Орел Марія Григорівна

Мальонкіна Інна Сергіївна